

givende Magt ere vedtagne, ere tiltraadte af Hans Majestæt Kongen, og Rigsraadet har ved Revisionen af de sidste Regnskaber fuldstændigt henholdt sig dertil.

Den ærede Taler kom til at omtale et andet Forhold, som han vel ikke gav nogen personlig Anvendelse paa mig, men jeg kan dog ikke troe Andet, end at nogle af de Rygter, der i sin Tid bleve udsprede, ere komne til den ærede Taler, og at han har tillagt dem en Betydning, som jeg ikke troer, man maa tillægge dem. Overhovedet ere Bladartikler om finansielle Forhold ikke slynderlig paalidelige. Jeg veed vel, at det ikke har været saaledes, at der har været stor Fortjærlighed for tidlige finansielle Bestyrelser, og navnlig ikke for den, jeg har repræsenteret, eller for store Kassebeholdninger, men det kunde jeg ikke gjøre ved. Jeg glædede mig i mit Hjerter over, at alle Indtagtskilber flød saa rigeligt for en Tid, og over at adskillige Udgifter virkelig indskrænkedes saa betydeligt; derved fremkom der — men desto værre kun i et forholdsvis meget kort Tidsrum — en meget stor Kassebeholdning, som gjordes frugtbringende; men det varede ikke længe; Forholdene forværrede sig og Kassebeholdningen skrumpede ind til en Kassebeholdning, som var mindre end den, man stikende havde erkjendt for at være aldeles nødvendig. Nu er det vist, at paa den Tid, da den store Krise indtraadte i vore Handelsforhold — og i hvilken Anledning der er hentydet til, at Kongeriget under andre Forhold kunde have været i Besiddelse af mange Penge og kunde let have gjort godt dermed, hvad det nu besværligt maatte gjøre — var Kassebeholdningen allerede i betydelig Tilbagegang. Men hvis Kongeriget havde havt en stor Kassebeholdning og den havde været stillet til Kongerigets Disposition, saa svarer jeg for, at det ikke havde hjulpet det allerringeste. Sagen er den, at ved en fornuftig Finantsbestyrelse maa der sørges

for, at man ikke holder contant tilstede Pengemidler, som der ikke er nogen sikker og nær Anvendelse for, og nu kan man ikke fordrø en saadan Forudsættelse af Finantsministeren — ligeaa lidt som af andre Dødelige — at han skulde vide forud den Tid, da Krisen kom med en saadan overordentlig Hurtighed, saa at han i den Anledning kunde finde det forsvarligt at holde mange Penge disponible. Det vilde være gaaet med ham, som det gik med Fælleskassen, at Penge ikke vare disponible, at Banken havde faaet Tilskud, eller Pengene vare anbragte paa anden Maade. Men da nu Krisen kom, saa hørte man fra alle Sider — og med Rette — at det vilde være til største Ulykke, om man nu vilde berøve Banken de halvoanden Million, om man nu vilde falde paa at opsigge de Summer, som stode ude o. s. v. Altsaa, jeg er tilbøielig til at antage, at om alle Forhold havde været ordnede paa en anden Maade, end de nødvendigtis maatte være, vilde det ikke have hjulpet til, at Kongeriget var kommen ud af den omhandlede Forlegenhed. Det var en stor Misforstaaelse, at Kongeriget fik Laan af Monarchiets Kassebeholdning; det havde Monarchiet ikke Midler til at kunne indlade sig paa. Men til stor Ulykke var der paa samme Tid — eller rettere sagt kort Tid iforveien — skeet Afløsning af Drefundstolden og Drefundsfondet blevet oprettet, som just paa den Tid havde modtaget en meget stor Pengesum, som en af de Magter, med hvilke vi havde underhandlet, udbetalte contant. Det var foruden adskillige mindre Summer omtrent 10 Millioner, og Drefundsfondet var fuldt beffæstiget med at søge Anvendelse for disse Midler og havde Summer under saadanne Former, at det var overordentligt let at gjøre mange Pengemidler disponible; af disse var det saa, at Kongeriget fik en Deel. Det er uden Tvivl de Beløb, som den ærede Rigsdagsmand sigtede til, og hvoraf Hjælpeskassen blev oprettet.